

**SIMPOZIONUL INTERNAȚIONAL
„MEMORIE ISTORICĂ
ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ”**

PROGRAM

IAȘI

Miercuri, 25 octombrie 2017

Deschiderea lucrărilor Simpozionului
Ora 09⁰⁰ c.t. Sala „Iustin Moiescu” – Centrul Eparhial Iași,
Mitropolia Moldovei și Bucovinei
(Moderator: Vasile Roman)

Cuvinte de salut:

Areta Moșu, Vicepreședinte al Asociațiunii ASTRA
Președinte al Despărțământului „Mihail Kogălniceanu” Iași

ÎPS Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

Ion Onuc Nemeș (Sibiu, România)

Iulian Budescu (Cahul, Republica Moldova)

Vasile Bâcu (Cernăuți, Ucraina)

Ștefan Gencărau (Aix-en-Provence, Franța)

În deschidere:

Prof.univ.dr. Cătălin Turliuc

Memorie, istorie și identitate națională în context european

Lucrări în plen:

Sorin Iftimi (Iași, România)

Locul Cetății Albe în istoria Moldovei

Florin Țuscanu (Roman, România)

Numirea și instalarea mitropolitului Visarion Puiu ca șef al misiunii ortodoxe din Transnistria

Ion Onuc Nemeș (Sibiu, România)

Grigore Vieru, poet al unității neamului

Nicolae Crețu (Chișinău, Republica Moldova)

Activități pastoral-misionare și culturale în Arhiepiscopia Chișinăului după 1992

Ștefan Gencărau (Aix-en-Provence, Franța)

Și blestematul ăsta de accent. Limba ca ultim depozitar identitar în cazul unor români din diaspora recentă

Lansări editoriale: Mircea-Cristian Ghenghea, Iulian Pruteanu-Isăcescu (editori), *Minorități și identități naționale în spațiul central și est-european*, Iași, 2016, 174 p.; „Revista română”, anul XXIII, nr. 3(89), toamnă 2017; „Sud-Vest. Almanah istorico-cultural în limba română pentru cititorii din sudul Basarabiei”, anul VI, nr. 9-10(62-63), septembrie-octombrie 2017.

Prezintă: Prof.univ.dr. **Mihai Toma**,
Secretar științific al Despărțământului „Mihail Kogălniceanu” Iași

COMUNICĂRI*

SECȚIUNEA

Memorie istorică și cultură românească (I)

Sala Românească, Colegiul „Sfântul Nicolae” Iași

(str. Agatha Bârsescu nr. 9)

Orele 16⁰⁰-18⁰⁰.

Moderatori: Gheorghe Iuțiș, Maria Danilov

Maria Danilov (Chișinău, Republica Moldova)

Note de călătorie în Basarabia meridională la 1857 (La 160 de ani de la apariția lucrării Suvenire de călătorie în Basarabia meridională de G. Sion, București, 1857)

Gavriil Preda (București, România)

Raporturile de comandament româno-ruse în anii 1916-1918, de la cooperare la ostilitate

Vlad Dan Oanea (București, România)

Evoluția sistemului juridic în Basarabia după 27 martie 1918

Dinu Poștarencu (Chișinău, Republica Moldova)

Dispariția unor tablouri de Nicolae Grigorescu, Edmond Aman-Jean și Gogu Iliescu

Iulian Cătălin Dănilă (Iași, România)

Spațiul memoriei sociale și al spiritualității românești în presa culturală. Studiu de caz: revista „Însemnări literare” (nr. 9, 1 septembrie 1940)

Rosina Caterina Filimon (Iași, România)

Florica Musicescu și Dinu Lipatti, ambasadori ai culturii românești

Dezbateri, discuții

* Comunicările se vor încadra în 8-10 minute.

SECȚIUNEA

Memorie istorică și cultură românească (II)*

Sala Românească, Colegiul „Sfântul Nicolae” Iași

(str. Agatha Bârsescu nr. 9)

Orele 18¹⁰-19³⁰.

Moderatori: Gheorghe Iutiș, Cristina Ungureanu

Irina Ioniță (Iași, România)

Titlu rezervat

Ion Vartan (Ploiești, România)

Miron Costin – sub zodia înțelepciunii

Irina Zamfira Dănilă (Iași, România)

Gavriil Musicescu – 170 ani de la naștere. Promovarea „ideii naționale” prin intermediul creației și interpretării muzicii corale

Luminița Cornea (Sf. Gheorghe, România)

Contribuția protopopului Teculescu la realizarea Marii Uniri – Alba Iulia, 1918

Marioara Preutu (Pașcani, România)

Mitropolitul Visarion Puiu

Roman Botezat (Dondușeni, Republica Moldova)

O mitropolie desființată și un mitropolit uitat: Visarion Puiu

Cristina Ungureanu (Pitești, România)

Despre împrumutul lingvistic în limba română. Aspecte diacronice și sincrone

Luminița Botoșineanu, Veronica Olariu, Florin-Teodor Olariu (Iași, România)

Atlasele lingvistice românești, ca formă de memorie cultural-istorică

Cristina Ioniță (Iași, România)

Paradisurile fiscale și marea evaziune din România

Dezbateri, discuții

* Comunicările se vor încadra în 8-10 minute.

SECȚIUNEA

Spiritualitate românească*

Sala de conferințe, Colegiul „Sfântul Nicolae” Iași

(str. Agatha Bârsescu nr. 9)

Orele 16⁰⁰-18⁰⁰.

Moderatori: Laurențiu Chiriac, Nicolae Ciobanu

Nicolae Ciobanu (Chișinău, Republica Moldova)

Sosirea Mitropolitului Gavriil Bănulescu-Bodoni la Iași și numirea lui în funcția de exarh al Moldovei, Valahiei și Basarabiei

Dinu Balan (Suceava, România)

Ierarhi ortodocși văzuți de un prelat catolic: însemnări despre conducerea Bisericii Ortodoxe în Jurnalul arhiepiscopului Raymund Netzhammer

Ștefan Plugaru (Huși, România)

Biserici basarabene în perioada interbelică. Studiu de caz: parohia Coșernița, județul Orhei

Andrei Grosu (Iași, România)

Părintele Dimitrie Bejan sau cum să transformi suferința în bucuria întâlnirii cu Dumnezeu

Ioan Zonga (București, România)

Ocotirea migranților și refugiaților de către cultele religioase pe teritoriul României

Iulian Budescu (Cahul, Republica Moldova)

Mitropolia Basarabiei. Bisericele Episcopiei Basarabiei de Sud

Laurențiu Chiriac (Vaslui, România)

Spiritualitatea ortodoxă românească de pe ambele maluri ale Prutului. Relațiile Bisericii Ortodoxe Române cu Biserica Basarabiei

Dezbateri, discuții

* Comunicările se vor încadra în 8-10 minute.

SECȚIUNEA

Memorie istorică și cultură românească (III)*

Sala de conferințe, Colegiul „Sfântul Nicolae” Iași

(str. Agatha Bârsescu nr. 9)

Orele 18¹⁰-19³⁰.

Moderatori: Vasile Roman, Cristina-Emanuela Dascălu

Vasile Roman (Iași, România)

Identitatea națională – trecut, prezent și viitor

Oana Aurelia Gencărașu (Oradea, România)

Elemente de cultură tradițională revelatoare de identitate la românii de acasă și de afară

Vasile Bâcu (Cernăuți, Ucraina)

Situația limbii române în Ucraina în contextul noii Legi a educației

Ecaterina Hlihor (București, România)

Republica Moldova – o identitate cu geometrie politică variabilă

Cristina-Emanuela Dascălu (Iași, România)

*Identități scindate: Anatomia apartenenței naționale
(Studiu de caz: Găgăuzia)*

Alexandru Boboc-Cojocar (Iași, România)

Punctul de vedere rusesc asupra Transnistriei din perspectiva mass-mediei online sau propaganda rusă în spațiul virtual de limbă engleză

Dezbateri, discuții

* Comunicările se vor încadra în 8-10 minute.

CAHUL

Joi, 26 octombrie 2017

**Orele 12⁰⁰-14⁰⁰ – Centrul de Cultură și Civilizație Românească –
Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu” Cahul, Republica Moldova**

Moderatori: Victor Axentii, Gheorghe Iutiș

Invitat: Ing. **Șerban Teculescu** (Paris, Franța)

Comunicări:

Maria Barbă (Cahul, Republica Moldova)

Elena Alistar, pedagog de vocație, prima femeie în Sfatul Țării

Ioana-Aurelia Axentii (Cahul, Republica Moldova)

*Justinian Teculescu – episcop pentru cele trei județe din sudul
Basarabiei: Cetatea Albă, Ismail, Cahul*

Ligia-Dalila Ghinea (Sf. Gheorghe, România)

Literatura și istoria, o simbioză perfectă

Victor Axentii (Cahul, Republica Moldova)

Comunicare funcțională în cadrul instrucțional

Dezbateri, discuții

Lansări editoriale: Mircea-Cristian Ghenghea, Iulian Pruteanu-Isăcescu (editori), *Minorități și identități naționale în spațiul central și est-european*, Iași, 2016, 174 p.; „Revista română”, anul XXIII, nr. 3(89), toamnă 2017; „Sud-Vest. Almanah istorico-cultural în limba română pentru cititorii din sudul Basarabiei”, anul VI, nr. 9-10(62-63), septembrie-octombrie 2017.

Prezintă: Prof.univ.dr. **Mihai Toma**

Vizitarea Bisericii „Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil” din Manta, raionul Cahul (paroh: pr. Iulian Budescu).

ISMAIL

Vineri, 27 octombrie 2017

**Orele 09⁰⁰-13⁰⁰ – Centrul de Informare al României –
Universitatea Umanistă de Stat din Ismail, Ucraina**

Moderatori: Natalia Ursu, Areta Moșu

Prezentarea activității Centrului de Informare al României (**Natalia Ursu**)

Vernisajul Expoziției „Valeriu Cojocaru: fărâme ale unei vieți”

(**Vadim Bacinschi**)

Prezentarea și sfințirea plăcii cu efigia Episcopului Justinian Teculescu

(donație: familia Teculescu)

Invitat: Ing. **Șerban Teculescu** (Paris, Franța)

Comunicări:

Lilia Tsyganenko (Ismail, Ucraina)

Seminarul Teologic din Ismail „Episcopul Melchisedec”:

pagini de istorie

Mariana Daki (Ismail, Ucraina)

*Formarea sistemului de învățământ în sudul Basarabiei în perioada
administrației românești din anii 1918-1940*

Constantin Ungureanu (Chișinău, Republica Moldova)

Locuitorii din sudul Basarabiei în perioada 1940-2001

Luminița Cornea (Sf. Gheorghe)

Aspecte ale pastorației Episcopului Justinian Teculescu la Ismail

Dan Prisăcaru (Iași, România)

*Mareșalul Alexandru Averescu, fiu al Basarabiei și făuritor al
României Mari. Repere ale unei vieți în serviciul Țării*

Dezbateri, discuții

Lansări editoriale: Mircea-Cristian Ghenghea, Iulian Pruteanu-Isăcescu (editori), *Minorități și identități naționale în spațiul central și est-european*, Iași, 2016, 174 p.; „Revista română”, anul XXIII, nr. 3(89), toamnă 2017; „Sud-Vest. Almanah istorico-cultural în limba română pentru cititorii din sudul Basarabiei”, anul VI, nr. 9-10(62-63), septembrie-octombrie 2017.

Prezintă: Prof.univ.dr. **Mihai Toma**

În cadrul Simpozionului se derulează și programul
„Carte românească pentru românii din Basarabia” –
donație de carte românească

Comitetul de organizare al Simpozionului internațional „Memorie istorică și spiritualitate românească” mulțumește tuturor partenerilor și colaboratorilor, precum și participanților la itinerariul cultural *Iași – Cahul – Ismail – Odessa* (25-30 octombrie 2017), care prin contribuția financiară au susținut realizarea acestui proiect.

**SIMPOZIONUL INTERNAȚIONAL
„MEMORIE ISTORICĂ
ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ”
este organizat de
Despărțământul ASTRA „Mihail Kogălniceanu” Iași**

Parteneri instituționali și colaboratori:

Consiliul Județean Iași
Mitropolia Moldovei și Bucovinei
S.C. Antibiotice Iași S.A.
Despărțământul ASTRA Covasna – Harghita
Asociația Cultural-Creștină „Justinian Teculescu” Covasna
Consulatul General al României la Odessa, Ucraina
Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu” Cahul, Republica Moldova
Centrul de Cultură și Civilizație Românească Cahul, Republica Moldova
Universitatea Umanistă de Stat din Ismail, Ucraina
Centrul de Informare al României din Ismail, Ucraina
Primăria Manta, raionul Cahul, Republica Moldova
Gimnaziul Manta, raionul Cahul, Republica Moldova
Parohia „Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil” Manta, raionul Cahul, Republica Moldova
Cercul ASTRA „Onisifor Ghibu” Cahul, Republica Moldova

COMITETUL DE ORGANIZARE:

Areta Moșu (președinte)
Vicepreședinte al Asociațiunii ASTRA,
Președinte al Despărțământului „Mihail Kogălniceanu” Iași

**Membri: Vasile Roman, Gheorghe Iutiș, Iulian Pruteanu-Isăcescu,
Cătălin Urserescu, Rosana Țîmpu, Lucian Sava (Iași),
Luminița Cornea (Sf. Gheorghe), Victor Axentii, Ioana Axentii,
Maria Barbă, Iulian Budescu (Cahul), Natalia Ursu (Ismail),
Vadim Bacinschi (Odessa)**